

VORA MAR

C A D E - PEGUERA

maig 1977

primera pàgina

nosaltres

La primavera d'enguany es presenta més fecunda que mai, després de 40 anys d'imposada castedat política: han començat a florir tot un planter de partits i coalicions capaços de despistar qualsevol abella democràtica que, malgrat el seu instint de volar i d'escollir lliurement colors i perfums, s'havia hagut de conformar amb la monotonia d'unes flors blavoses.

En el transcurs dels darrers mesos, sembla que tot ha canviat. Fins i tot potser ha canviat massa, segons com es miri. Per allò de la moda i l'oportunisme, són moltes les cassagues que s'han tenyit d'un altre color; però ni tan sols és necessari aplicar els raigs X per veure que, en el fons, el forro segueix essent el mateix. Si moltes de les seves promeses d'antany segueixen a l'aire, ¿qui ens garanteix que no hi romandran les del present o del futur?

Creim que molts estarem d'acord en una cosa: les Corts actuals estan formades per una gran majoria de gent vella, més pròxima al caduf que a la clarividència del moment present. Mereixen, per tant, una venerable jubilació, previ el clàssic "agradecimiento por los servicios prestados".

Com tots sabem, la fam de poder és potser la més difícil d'asaciar. I aquesta fam la comparteixen les més diverses tendències; de lo que es tracta, per tant, és de repartir millor els ossos i les popes de la calderada política. Per una part, encara hi ha gent que parla de "revoluciones pendientes" (fins quan?), d'una guerra que "no ha terminado", d'unes "Leyes Fundamentales" elevades gairebé a la categoria suprema dels 10 Manaments... Per altra part, no hi manca gent que sota uns faldars d'apariència democràtica amaguen uns calçons blancs de teixit igualment dictatorial i centralista, per no dir d'importació.

Davant aquest panorama, s'imposa una consulta profunda al diccionari polític i una sèria reflexió. No hem de limitar la democràcia a allò que diuen els castellans: "los mismos perros con distintos collares" o lo que tal volta seria pitjor: "los mismos collares con distintos perros". No tendrem una vertadera democràcia fins que canviem de cans i de collars.

La paraula "democràcia" significa "govern del poble". I la paraula "poble" no és sinònima, ni molt menys, de la paraula "Estat". Per als mallorquins, per exemple, l'autèntic patriotisme consistirà en sentir-nos allò que som: "poble" mallorquí, més que "Estat" espanyol. La nostra bandera, en realitat, té quatre barres vermelles i no només dues, i el nostre folklore té molt poc que veure amb el "flamenco" d'Andalusia o amb el "chotis" madrileny.

Si som conscients de la nostra identitat com a poble, hem de lluitar per conquerir una deguda autonomia i llibertat. Per bé que es vulgui, l'olla de Madrid no és apta per a coure-hi tantes faves, i lo més que en pot sortir és un "rancho" militar mal cuit i pitjor condimentat. Cal que cadascú hi pugui posar les seves espícies.

Estam iniciant un procés democràtic. No hem d'esser tan il·lusionats de creure que tot s'arreglarà amb les pròximes eleccions, però sí és important que abans de votar ens informem bé sobre cada un dels nostres candidats i la seva ideologia. Dels qui ens representin a les pròximes Corts depèn en bona part la defensa de la nostra identitat i l'elaboració d'unes lleis noves i democràtiques, que afavoresquin la marxa del poble de les Illes cap a una raonable autonomia.

Como en años anteriores, la Asociación de Vecinos de Peguera ha distribuido últimamente entre los Socios una "RELACION DE ACTIVIDADES" correspondiente al año 1976.

Abarca una extensión de nueve folios editados en multicopista, de los que en este nº de "VORA MAR" reproducimos la parte correspondiente a los asuntos tratados en las distintas reuniones de la Junta Gestora.

Esperamos poder ofrecer, en próximas ocasiones, otros apartados de dicho documento que puedan ser igualmente de interés general y que reflejen la realidad y línea de actuación de nuestra Asociación.

V. M.

- 7 enero:** - Alta Socios
 - Nombre para la plaza de la Iglesia
 - Sueldos personal
 - Lectura actas en las sesiones
 - Desagües torrentes en las playas
 - Termo apartamento
 - Asunto Gestoría Ribas Cárdena
 - Campaña de Socios.
- 21 enero:** - Alta Socios
 - Caja de Caudales
 - Carteles anuncios Peguera
 - Empleado aceras
 - Relación obras presupuesto 1976
 - Limpieza general alrededores de Peguera
 - Estudio condiciones concurso adjudicación "parking" de Peguera.
- 3 febrero:** - Alta Socios
 - Condiciones concurso "parking"
 - Botiquín y servicios playa de Torá
 - Impresión de los Estatutos
 - Permuta nombre calle Matas por calle del Doctor Noë
 - Asunto muro campo de fútbol
 - Asunto transformador Bar Comercial
 - Viaje Promoción Turística
 - Colaboración en campaña contra el paro.
- 13 febrero:** - Asunto Promoción Turística.
- 2 marzo:** - Alta Socios
 - Zonas verdes
 - Vacaciones personal basuras
 - Guatemala
 - Informe Ribas Cardona
 - Pago saldo Promoción 1975 Palma Nova
 - Comisión Promoción
 - Extorno diferencia billetes avión Promoción 1975
 - Suscripción "Ultima Hora".
- 16 marzo:** - Asunto empleado aceras
 - Industria instalada en el "parking"
 - Tarifas basuras.
- 6 abril:** - Alta Socios
 - Día libre personal basuras
 - Informe de viaje promoción

- Indemnización bares playa
- Papeleras y postes para anuncios
- Autos de choque.

20 abril: - Contratación empleado limpieza calles
 - Autos de choque
 - Concurso explotación playas
 - Presupuesto papeleras
 - Parada autobús frente "Picadilly".

4 mayo: - Alta Socios
 - Papeleras
 - Ayuda a "Aspace"
 - Empleado Calles
 - Precio hamacas.

21 mayo: - Asunto bares playa. Informe, discusión y posible indemnización.

30 mayo: - Asunto concesión de la playa "dels Morts" o de la Romana.

1 junio: - Altas y bajas Socios
 - Presupuesto aire acondicionado
 - Ayuda a "VORA MAR"
 - Artículo "National Geographic"
 - Asunto Delegado de Zona
 - Indemnización bar playa.

9 junio: - Asunto camión basuras
 - Asunto bloque apartamentos Sr. Pujol Singala
 - Depósitos bares playas
 - Asunto camión "Whippy"
 - Pintura Cuartel Guardia Civil
 - Domiciliación Asociación Hoteleros de Peguera.

1 julio: - Morosos basuras
 - Desagüe tubo "Villamil"
 - Altas y bajas Socios
 - Escrito Gobierno Civil elecciones
 - Precios "tickets" playa
 - Aprobación balance 1975 y presupuesto 1976
 - Asamblea General
 - Pala vertedero basuras CADE. Campo de fútbol y espigón "Mal grat"
 - Basuras playa La Romana
 - Anuncios papeleras.

23 julio: - Reconsideración playa "dels Morts" o de La Romana.

3 agosto: - Altas y bajas Socios
 - Bienvenida nuevos Vocales
 - Nombramiento Comisiones
 - Vigilancia nocturna
 - Bandera Mallorquina
 - Nueva distribución trabajo Guardas Jurados
 - Premios Calviá
 - Comisión visita Costas concesión explanada Playa de Torá
 - Asignación cuota recogida basuras playa La Romana
 - Tubo desagüe playa "Carabela".

24 agosto: - Altas y bajas Socios
 - Asunto Paseo Marítimo
 - Hombre limpieza calles (contrato eventual)
 - Ampliación acciones "ATERCA"

- Asunto muro Calafat
- Aumento haberes personal limpieza calles y playas
- Aumento haberes Guarda Jurado
- Visita al Sr. Gobernador Civil
- Morosos basuras y Socios años 1972, 1973, 1974 y 1975.

27 agosto: - Acciones "ATERCA"
 - Balizamiento playa "Villamil".

21 setiembre: - Alta Socios
 - Día del Turista
 - Aumento personal basuras
 - Balance situación contabilidad al 31 - 7 - 76
 - Reestructuración Comisiones Calles y Hacienda
 - Informe muro Calafat
 - Concesión bar playa de Torá y concesión puerto deportivo.

19 octubre: - Escudo de oro a D. Gabriel Mas Marcé
 - Factura de "Seryman-Sub" (yate inglés hundido)
 - Informe Comisión Hacienda y Patrimonio
 - Empleado eventual brigada limpieza
 - Escudos Peguera
 - Sueldo Sr. Gallo
 - Comisión Basuras.

2 noviembre: - Comisión Basuras
 - Aumento sueldo mujer limpieza
 - Vitriñas anuncios oficiales.

23 noviembre: - Balance alcantarillado
 - Aumento sueldo empleado aceras
 - Asunto Actas
 - Extorno depósito bares playa
 - Balance al 31 - 10 - 76
 - Aplazamiento Asamblea General Extraordinaria.

21 diciembre: - Asunto personal administrativo
 - Asunto Asociación Hoteleros
 - Asunto crédito Sr. Serra Matas.

Los acuerdos correspondientes a los asuntos relacionados, así como los concernientes a los de aprobación de actas anteriores, lectura de escritos, aprobación de facturas y ruegos y preguntas, que han ido integrando las respectivas órdenes del día, constan en el libro de actas, que está a disposición de todos los asociados.

La Junta Gestora de la Asociación de Vecinos de Peguera estaba integrada el día 31 de diciembre de 1976 por los siguientes señores:

Presidente: D. ASENSIO PEÑA SAURA

Vicepresidente: D. GABRIEL SEGUI LLUFRIU

Secretario: D. SEBASTIAN JORDANA PUIGPINOS

Tesorero: D. JUAN MARI MARI

Vocales: D. ANDRES PIZA MAS, D. PEDRO FERRA MARTORELL, D. PEDRO ORPI FERRER, D. MIGUEL GAYA SALOM, D. JULIO LOZANO FERNANDEZ, D. ADOLFO COLOMAR SCHOPKE, D. JUAN SANS TORRENS, D. GERALD COPPEX, D. JUAN SANS GAYA y D. JOSE RUBIO AMEN GUAL.

Cançons: Primavera.

Rossinyol de primavera,
ja pots començar a cantar,
perque diuen que ja hi ha,
a redols, qualque cirera.

(II, p. 33, 487. Artà)

Ara ve es mes de maig
i es sol pega p'es torrents;
'nirem a coir floretes,
violetes, pensaments.
Desperta-vos, si dormiu,
i abraçau-vos, angelets,
que ara salten per la Rambla
tota casta d'aucellets.

(II, p. 141, 207. Ciutat)

Entre la mar i l'arena
vaig sembrar un claveller.
Es primer que coiré
serà per tu, Magdalena.

(II, p. 229, 1380. Artà)

Ses fadrines, es diumenges,
com no tenen res que fer,
van a regar es claveller;
diuen: -Beu, ja que no menges!

(II, p. 229, 1384. Ariany)

D'una flor surt una espina;
d'una mata, un rabassó;
d'una porrassa, un aubó;
d'una gla surt una auzina.

(II, p. 229, 1388. Artà)

Perque de tot hi hagués
en el preciós jardí,
hi vaig sembrar romaní
que n'està en flor cada mes.

(II, p. 230, 1395. Sta. Marg.)

Com veig estepa florida,
corrents vaig a girar-lè,
perque sé que hi sol haver,
davall, qualque margalida.

(II, p. 230, 1397. Artà)

Hi anava per un brot
i la vaig coir sencera,
i s'enamorada em deia:
-Cui es cossiòl i tot.

(II, p. 230, 1403. Campanet)

Catalineta, no en cuies,
de roses d'aquest roser;
m'has de dir què els has de fer,
si són roses sense fuies.

(II, p. 230, 1404. Vilafranca)

En temps de roses, cui roses,
i en temps de clavells, clavells;
en temps de nius, caç aucells,
i en temps de tords, par lloves.

(II, p. 231, 1407. Valldemossa)

La rosa, ¿sabeu què vol?
Regar-la de matinada,
es capvespre i de vetlada,
i torna com una col.

(II, p. 231, 1409. Sant Joan)

Quan era petit, guardava
una rosa a un jardí,
i ara, com he estat fadrí,
que l'he volguda coir,
ja la m'han 'guda robada.

(II, p. 231, 1411. Sineu)

Es llevamans són p'es bous,
es romaní per ses beies,
sa bruia per ses euveies
i es lli p'es verderols.

(II, p. 234, 1449. Sant Joan)

Aquest ramellet t'envia
el qui te té passió;
si el vols conservar amb verdor,
d'aigo del riu de l'amor
l'has de regar cada dia.

(I, p. 28, 406. Vilafranca)

Com es ramell m'enviares,
estava sense consol.
Seda negra m'hi posares,
i amb això demostrares
que en no veure'm duies dol.

(I, p. 28, 415. Manacor)

Es brot més apreciat
d'es teu cossiòl voldria,
perque es que m'has enviat
par que em doni tornos de cap
pensant en tu tot lo dia.

(I, p. 28, 422. Montuïri)

Sa mare de Na Roseta
a tothom dóna clavells,
i a mi m'ha dada una rosa
voltada de pensaments.

(I, p. 31, 460. Artà)

Flors.

No sé on ho he llegit, però deu ser un poc cert. Quant a mi personalment, estan errats completament. Me referesc al tema de que els mallorquins tenguem aversió als estrangers (per altra part, m'empipa molt haver d'escriure sobre aquest tema, però... ¿què vols?

¿Però com és possible que ningú odiï els qui ens visiten i ens deixen tants de doblers --bé, als qui en deixen, clar--?

Hi ha una cosa clara: que els mallorquins devem molt a... que ens visitin. Són quasi-quasi els nostres salvadors. Ens ha fet una societat rica, amb molts de cotxes i motos, amb moltes sales de festa, amb molts de bars... ¿Què més volem? No ho entenc de cap manera (i no diguem de les estrangeres; ¿què me deis, que hi trobau res de dolent? Au, au, no fotem faves!).

Em volem dir què faríem si no hi hagués hotels i tendes, i bars, i platges, eh? ¿A on aniríem a fer feina? Certament que els guanys més forts se'n van a Madrid o a l'estranger, però això no té gaire importància. Ni tampoc que hàgim produït gran quantitat de gent aturada, gent alcoholitzada, gent marginada i quasi sempre explotada i robada davant els seus nassos. Això són mals menors. Nosaltres vivim bé del tot, què punyetes!

Tampoc té res a veure que la societat de Mallorca hagi perdut la seva identitat, diluïda entre els emigrants i els estrangers. Ni tan sols que s'hagi esvaït el sentit de festa autèntica. ¿Què té més si a Mallorca ja no se pot trobar una caleta verge o una platja neta? Encara es pot nedar, ¿no?

Això de la destrucció del paisatge és un conte xinès. Més val una Mallorca destruïda i productiva que no verge i tothom a collir ametles i garroves i anar a pescar.

¿I què té més si els mallorquins nedam entre dues aigües? Que facin hotels les grans companyies forànies. Nosaltres anam tirant. Encara tenim dos duros a la butxaca, una bona casa, els fills que estudien a Palma, un cotxe o dos, una barqueta... Tot va bé!

I a més, ¿com se pot pensar en una Peguera verge? Jo no puc. ¿I vós? Va, va, menys pamplines i anem a lo positiu. Anem a viure lo més còmodament possible. Els valors que no siguin monetaris els deixarem pels joves i pels vells.

F. Jiménez

Viernes 20 de mayo, a las 5 de la tarde
en los locales de la Parroquia:

CONFERENCIA DE INFORMACION TECNICA SOBRE LAS PROXIMAS ELECCIONES,
a cargo de un especialista.

El acto ha sido organizado por la Asociación de Vecinos de Peguera.

Se invita a todos los interesados en obtener una información clara sobre este tema de actualidad e interés general.

EVOLUCIO GRAFICA DEL TURISME

A LES ILLES BALEARS

Aquests gràfics es refereixen al turisme i a la seva evolució durant els anys setanta a les Illes.

No es pretén fer un estudi exhaustiu de la matèria, sinó simplement mostrar unes xifres, que per a una comunitat basada única i exclusivament en el turisme sempre seran interessants de cara a saber unes realitats i potser treure les oportunes conseqüències.

Cal assenyalar que tot es refereix als establiments d'hostalatge, o sia: hotels, hostals, pensions... No es tenen en compte els apartaments.

GRAFIC 1

1976	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	TOTAL
ESTABLIMENTS	1.400	86	280	42	1.800
PLACES	180.000	13.000	35.000	2.700	230.000
% DEL TOTAL	78 %	5 %	15 %	2 %	100 %

EXPLICACIÓ DEL GRÀFIC 1:

En primer lloc s'assenyala el número d'establiments d'hostalatge, excloent els apartaments, com s'ha precisat abans.

En segon lloc el número de places hoteleres, és a dir, llits.

I en darrer terme el percentatge (tant per cent) que en relació al total de places té cada illa considerada aïlladament.

GRAFIC 2

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
TOTAL "ESTANCIAS" (en milions)	26	31'5	35'7	37'5	33'5	36'5	33
% VARIACIÓ ANUAL	--	21%	13%	5%	-11%	9%	-9%
TOTAL PLACES (en mils)	170	193	208	223	227	230	230
% UTIL	41%	45%	47%	44%	41%	44%	39%

EXPLICACIO DEL GRAFIC 2:

La primera línia es refereix al nº d'estades ("estancias") que hi va haver cada any; s'obtenen de la suma dels dies en què va estar ocupat el llit.

El segon punt és la variació del nº d'estades amb referència a l'any anterior.

En tercer lloc es veu l'evolució del número de places.

En darrer terme hi ha el tant per cent de capacitat hotelera que va ser utilitzada; es treu multiplicant les places hoteleres pels dies de l'any i es compara amb les estades. Això es fa així perquè potencialment es podria tenir obert tot l'any (per exemple si vengués gent). Aquest darrer percentatge, per tant, no té en compte els establiments que tanquen durant l'hivern.

G R A F I C 3

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
ANGLESOS	29%	34%	37%	36%	30%	30%	25%
ALEMANYS	17%	19%	19%	19%	25%	24%	30%
ESCANDINAUS	9%	8'5%	11%	9%	9%	10%	8%
ESPANYOLS	10%	8'5%	8'5%	10%	12%	12%	15%
FRANCESOS	6%	7%	6'5%	6'5%	6%	6%	8%
ALTRES	29%	23%	18%	19'5%	18%	18%	14%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Explicació del GRAFIC 3:

L'evolució de la nacionalitat dels turistes ens demostra que depenem amb més del 50 % de dos països: Anglaterra i Alemanya.

Les xifres referents a l'any 1976 són una estimació, perquè encara no s'han donat a conèixer de manera àmplia.

UNA SEMANA EN PEGUERA

Estaba dormido en un sillón del autocar, cuando la guía que nos acompañaba me avisó que acabábamos de llegar a nuestro punto de destino. Lo primero que hice fue mirar por las ventanillas y contemplar que ante mí había una población con gran número de encantos, que podían brindar a su visitante una agradable estancia.

Una vez estuve acomodado en la habitación del hotel que me habían asignado, la cual tenía la ventana desde la que se veía el mar, salí a la terraza y admiré a gran cantidad de turistas que disfrutaban del sol y el agua; cosa que hizo que sintiera enormes deseos de estar junto a ellos; por lo que, sin pensármelo dos veces, cogí mis "bagajes" de playa y marché hacia ella, no sin antes dar una vuelta por los alrededores del hotel en que me alojaba, para poco a poco conocer el terreno que pisaría durante mi estancia.

Cuando empezaba a notarme quemado por el sol y después de haberme zambullido unas cuantas veces en el agua, regresé al lugar de hospedaje, donde se me comunicó que faltaba poco tiempo para servir la cena; cosa que me produjo satisfacción, ya que mi estómago empezaba a sentir apetito. Después de la comida pasé al bar, donde comencé a conversar con un camarero, el cual me indicó los lugares más interesantes de Peguera y que gozaban de buen nombre.

A muy temprana hora me levanté el día siguiente, y tras desayunar me dispuse a salir. Una vez en la calle, vi que la mayoría de tiendas ya estaban abiertas para la venta; y esto me animó a seguir paseando mientras miraba escaparates, hasta que en uno de ellos, que pertenecía a una agencia de viajes, había anunciadas unas distraídas excursiones por diversos lugares de la isla. Sin apenas meditarlo, entré a pedir información, que se me dio con todo detalle, sobre las horas de salida, precios e itinerarios.

Y tras ver varios folletos propagandísticos, me animé a ir el día siguiente a visitar unas maravillosas cuevas que distaban bastantes kilómetros de Palma, en la que estuvimos, aunque sin detenernos. Después pasamos por diversos pueblos, casi todos agrícolas, hasta llegar a Port Cristo, lugar en el cual se hallaba enclavado aquel maravilloso monumento de la naturaleza. Tras hacer un recorrido por el interior del mismo, salimos al exterior, en donde compré varias tarjetas y regalos. Acto seguido nos dirigimos a almorzar para después proseguir el viaje de regreso, en el cual nos detuvimos en varias fábricas que se encontraban en el trayecto.

Llegué a Peguera avanzada la tarde, que era cuando más ambiente había en la calle. Yo me sentía fatigado, pero pensé que debía aprovechar al máximo mis vacaciones, por lo que me apresuré a dirigirme al comedor, para después salir a divertirme.

Cuando me encaminaba hacia la puerta principal me crucé con una muchacha que ya había visto varias veces, que resultó ser una compatriota mía que marchaba al día siguiente; entonces le pedí para acompañarme, pues siempre es más agradable pasear en compañía.

El día subsecuente desperté con una terrible jaqueca, de la que yo acusé a un fuerte brebaje que nos pusieron la noche anterior. Como era bastante tarde y ya no tenía tiempo de despedir a mi amiga, se me ocurrió tomar el autobús e ir al pueblo vecino, cuyo nombre, aunque no lo recuerdo, sonaba a estornudo, y del que había oído decir que había una especie de mercado en el que se exhibían todo tipo de productos.

Yo sólo adquirí una muñeca que produjo una gran alegría a mi sobrina. Pero la verdad es que salí de aquel lugar lo más pronto posi-

ble, ya que el calor era abrasante y se acercaba la hora de comer. Monté en el autocar y regresé a Peguera.

Por la tarde, y gracias a una tableta que había ingerido, el fuerte dolor de cabeza disminuyó y me encontré con ánimo de tomar un buen chapuzón en la piscina del hotel, que estaba repleto de clientes de diversas nacionalidades.

Entrada la noche, salí y me acomodé en la terraza de un bar, en donde pasé varias horas contemplando el ambiente. Y allí fue donde acordé ir el día próximo a la capital.

Y así lo hice. Salí por la mañana en compañía de otros dos turistas que casualmente conocí, y con los que visité la catedral y los barrios más típicos, de los que me llevé un grato recuerdo por tener un maravilloso y natural encanto.

Cuando ya regresábamos hacia nuestra localidad de vacaciones, pensaba en lo rápido que se me pasaba el tiempo: ya únicamente me quedaban tres días de buena vida, pues de regreso a mi país tendría que reintegrarme al trabajo diario.

En el hotel, como todavía faltaba una hora para la cena, salí con la intención de comprarme algún artículo de piel. Era tanta la competencia que había de este género, que anduve de tienda en tienda, de bazar en bazar, y al final compré lo último que vi. Es posible que la compra no fuera acertada, pero ya la cabeza me daba vueltas y el estómago reclamaba comida.

Al terminar la cena, acudí junto con mis nuevos amigos a una sala de espectáculos. Allí pasaron las horas rápidamente, y sin apenas sentirlo se había presentado la madrugada.

Ya sólo me quedaban dos días para que finalizaran las vacaciones, y para aprovecharlos, entre los tres tramamos hacer algo distinto, que fue alquilar un utilitario y dar la vuelta por la isla. Compramos un mapa de carreteras y dando saltos llegamos a una Cartuja famosa por los amores de un músico. Así había transcurrido el último día.

En Peguera, quise aprovechar el sol, por aquello de que hay que regresar moreno para que se den cuenta de que hemos pasado vacaciones junto al mar. Me tendí sobre una toalla dispuesto a tostarme. Resistí al máximo. Incluso la comida del mediodía fue un bocadillo en un bar cercano a la playa.

Sobre las cinco de la tarde continuaba en la playa, y durante aquellas horas hice recapitulación de los días vividos en estas vacaciones, y llegué a la conclusión de que habían sido felices y completas. Y me hice el propósito de volver a la más breve ocasión.

En el momento de la partida sentí que dejaba un poquito de mi corazón en Peguera. Doy gracias al ambiente, a la gente y al clima.

Jaime Colomar

MUSICA, PER FAVOR!

Si estau necessitat d'una depressió emocional i a la vegada sou amant de la Música, no deixeu de fer una de les experiències més interessants que es poden fer a Ciutat, i amb un resultat segur: estareu un parell de dies amb una baixa forma tal que just el temps vos curarà. Es una experiència no apta per a hipocondríacs.

Es tracta, ni més ni pus, d'anar a la recerca de partitures de música vinculada a les Illes per les cases especialitzades.

Si cercau música contemporània, anau servits! Vos haureu de contentar amb alguna cosa d'En Lorenzo Santamaría --obsequi dels editors--, de Na Maria del Mar Bonet, uns poemes musicats d'En Robert Graves i res més. Si sou afectat de la música sacra vos trobareu amb una minúscula part de la super-prolífica obra del P. Antoni Martorell, una petita mostra dels Rvds. Santandreu i Ballester. Tendreu més sort si vos agrada la guitarra, ja que trobareu quelcom, encara que no gaire, de la producció d'En Bartomeu Calatayud.

¿I de música folklòrica? Idò vos haureu de conformar amb les edicions clàssiques d'Antoni Pol, Matilde Colom, Miquel Julià, Jaume Company...; en total no gaire cosa. Prest haureu acabat. I si cercau música coral, just trobareu l'obra recent d'En Bernat Julià.

De Menorca, amb molta sort, podreu localitzar una infima part de l'obra d'En Llorenç Galmés. D'Eivissa, res; i no és que no n'hi hagi.

Davant aquest trist i depriment espectacle començareu a considerar si al Conservatori se'n parla o no de la nostra música.

I serà inevitable que el següent dilema se vos faci present:

¿No tenim Conservatori Superior perquè no hi ha cases de música ben equipades, o no tenim bones cases de música perquè no hi ha un Conservatori Superior?

En definitiva, un cercle viciós que és urgent rompre com més prest millor.

SI LA SOLFA...

UN NOU LLIBRE D'EN GABRIEL TOMAS

En la passada Festa del Llibre (23 d'abril) sortí al mercat un nou llibre d'En Gabriel Tomàs, escriptor d'Andratx molt lligat a Peguera i col.laborador habitual de VORA MAR.

Es tracta de la novel·la "Clam de desgavell i d'enyorança", sobre el tema dels immigrants, que obtengué la Medalla de Bronze al Premi Prudenci Bertrana i ha estat publicada per l'Editorial Laia, de Barcelona, dins la col.lecció Les Eines.

Com es recordarà, En Biel guanyà el Premi Ciutat de Palma 1970 de novel·la amb la seva obra "Corbs afamegats", publicada per Edicions 62 a la col.lecció El Balanci i inspirada sobretot en l'ambient hotel·ler de Peguera, que ell coneix per pròpia experiència.

Ens alegrem d'aquesta nova aportació d'En Gabriel Tomàs a la nostra literatura i de l'èxit que ha obtingut fins ara. Consideram la seva obra altament meritòria, tenint en compte que és un escriptor autodidacta, carregat d'una fonda vivència personal i d'una infatigable voluntat de treball i de superació. En una paraula: tot un exemple a imitar pels nostres joves... i no tan joves.

"LA MER ET LA SILHOUETTE"

A la platja solitària, ella, amb la túnica cel obsequi dels déus inexistents a la muntanya màgica d'Olimpo, em mirava fixament als ulls. Una sensació gairebé com la d'un somni meravellós, però real. L'autòmata anava cap al mestre i m'acostava enlluernat per la seva mirada al seu illot on la figura estilitzada a contra llum semblava l'enginy de bellesa màxima que el somni humà ha idealitzat.

Nu, immers en l'aigua encalentida de sol, marxava sord i mut; solament uns ulls eren els meus companys, el meu destí. No tenia cap pensament, sols instint d'esclau. Arribat a l'illot no vaig descobrir els seus llavis, no somreia ni estava trista. Un lleu i breu moment de lucidesa em va permetre veure una mica més el seu màgic cos.

Al comprovar qui era la meua filla de déus olímpics i escoltar la forta rialla dels amics, amagats massa prop, la desesperació i l'excitació destruïren aquella maniquí d'ulls daurats i llavis plàstics tapada amb un llençol cel.

"EL CRIMINAL MAI GUANYA"

Aquella estranya absència de l'enigmàtica amiga Morgana em va deixar pensar en la possible malversació de fons a l'hospital de la "Belle Avenue du Jour". M'havien bastat cinc minuts d'espera per a descobrir que l'autor solament podia ésser el Doctor Kerosen, el que sempre em mirava amb la cella baixa, mostra indubtable de culpabilitat i por. Les meves investigacions posteriors a l'arribada de Morgana aconseguiren motius suficients per a demostrar l'autenticitat de la meua hipòtesi.

Em mancava encara l'element contundent, però ho trobaríem al seu despatx del setè pis de l'Edifici "Imperator": una maleta amb uns papers, amagada sota la taula. Em restava desxifrar el missatge, lo qual amb l'ajuda de la meua amiga va ésser ràpid. Un document de banca deixava clara la impossible innocència del meu culpable. Es podia llegir, abans de les firmes: "Hem rebut del Dr. Kerosen la quantitat de tres milions de francs en concepte de malversació de fons a l'Hospital de la Belle Avenue du Jour; els hem ingressat al compte S-61875-03 que l'esmentat senyor va obrir en aquesta mateixa entitat".

Tenc el paper comprometedor a casa. Morgana i jo sabem qui és l'autor del crim, ara esperam que algú senyali la seva existència per a mostrar les indubtables proves contra Kerosen.

MONÒLEG A UNA VEU ALTERADA

Sí, jo hi era, n'estic segur, la notícia dels diaris és certa, completament: hi havia un lleó a la Plaça de Cort. Fou terrible, vos ho asseguro, un lleó gros i sense fermadures. ¿Que d'on havia arribat? I jo què sé! Però la situació pareixia irreal, tothom corria, pareixia la fi del món! Els municipals s'havien tancat les portes a la Casa de la Vila. Inclòs En Jaume, que diu no tenir por a res, va desaparèixer més aviat que els altres. Tots cridàvem la policia, o l'exèrcit; ens trobàvem desamparats, sense protecció. Es clar que no envestia ningú, però i què? Un lleó ha d'estar engabiats, no té cap fi enmig d'una ciutat civilitzada. L'havíem d'eliminar, ens havia assustat. Trencà l'harmonia ciutadana. Ell mateix s'havia condemnat. Ningú en aquell moment podia saber que era inofensiu; els lleons que he vist a la TV i el cinema sempre són perillosos. Són salvatges, no poden conviure amb nosaltres. Varen fer molt bé els policies especials disparant; endemés tocaren els tres petits d'avís i no feia cap senyal de rendició. Sí, ja he llegit que era sord i pacífic, però hi ha unes regles que s'han de respectar. Encara que el seu propietari, aquell vell i "bisco" estranger, vulgui presentar recurs per la seva execució pública, no té cap raó. Per molta plaça de l'Ajuntament i estar inscrit en el registre, aquell lleó no tenia dret de fer allò, s'ho té ben merescut. Podria haver destruït algú. I tú, Tòfol, no et posis en pla naturalista, tammateix no tens raó i el lleó havia de morir. Ens havia humillat.

Caminos vecinales

- No sé por qué tanto interés en entrar en el Mercado "com-ún". Ni si se tratara de un Mercado "com dos"!

- Por regla general, llega un momento en que los archivos se convierten en "ar-chivatos".

- El prefijo "sub-" significa "bajo", "inferior". Como prueba, la mayoría de tiendas de "sub-venirs".

- Los chinos opinan que al PCE, al fin, le han hecho un buen "legalo".

- No se ha confirmado todavía si "El Cordobés" va a presentarse o no a las próximas "olécciones".

- Lo que sí se ha confirmado es que no se exigirá el carnet de músico a los candidatos a "sonadores".

- Según mi modesta opinión, ya es hora de que se ponga en práctica aquello de: "urna grande y libre".

- En los pueblos rurales, para que la gente se anime, será necesario hacer mucha "campiña" electoral.

- A fuerza de meterse con todo el mundo, no es raro que de cuando en cuando el Sr. Amestoy se convierta en "Am-estaba".

- Los años normales tienen 365 días; los bisiestos 366; los de las cuarentonas 730; los de los ministros en activo, depende.

- No hay duda de que el hombre que más trabaja en nuestro país es el Presidente del Gobierno. Por algo se llama "Sudárez".

- En las circunstancias actuales, incluso los modistos se han vuelto democráticos. Parece ser que este verano no se llevará el azul. No sería rentable.

- Para curarse del lumbago que les ha producido la jugada de Suárez, los de "Alianza Popular" necesitarán muchas "friagas".

- A la hora de elegir, yo creo que me inclinaría por la "Democracia Cristalina". Si existiera, claro.

- Quiero aclarar que por mucha aceptación que tenga entre las féminas, Felipe González no tiene nada que ver con el "GRUAPO".

- Por favor: lo del "franqueo" de las cartas no significa que los sellos tengan que seguir con la cara de Franco.

Calvià

i la comarca de Ponent

CRONICÓ MEDIEVAL (ss. XIII - XV)

1391

4 novembre.- Tots els batles reben avís sobre el Consell del Sindicat que s'ha de celebrar a Inca.

El batle de Calvià avisarà el conseller Nicolau Comallonga perquè assistesqui al Consell del Sindicat de la part forana. (1)

(LC 62, f. 118)

1392

9 gener.- Bernat Basset, de Calvià, reclama 40 sous a Miquel Gotmar per tales que ha fetes al rafal del seu fill Joan Basset.

(LC 65, f. 4)

31 gener.- Del Governador al batle de la Palomera: "En batle, entès havem que aquí en poder vostre o d'altra persona del vostre batliu són molts dels béns de la robaria del Call de Mallorca (2) preses o arrestats de fustes qui aquelles hic treyen de la terra". Tots aquests béns dels jueus seran restituïts.

(LC 64, f. 18)

4 octubre.- S'ha de celebrar el Gran i General Consell (3). De Calvià hi acudirà Francesc Tauler.

(LC 63, f. 3)

1394

23 febrer.- Se notifica al batle de Calvià que la dona Coloma, filla de Perico Garbí, barber, diu i reclama la roba seva que era en po-

(1) Són característiques d'aquest temps les lluites entre la Ciutat i la part forana. Els pagesos i menestrals es senten ofegats pels impostos i les càrregues, mentres que els cavallers i mercaders tenen en les seves mans els censos i privilegis.

(2) Es refereix a l'assalt del Call (barri de Ciutat on habitaven els jueus) per part d'una turba de pagesos i menestrals, l'any 1391. Saquetjaren les cases i mataren molts de jueus.

(3) Gran i General Consell: Organisme de govern i representatiu de la ciutat i l'illa de Mallorca, constituït pels sis jurats, que presidien, els dos síndics clavaris de la part forana i per un nombre variable de consellers. Fou creat bàsicament el 1249 per Jaume I i perdurà fins que fou suprimit el 1716, amb la "Nueva Planta".

der de Jaume Palmer, ara pres dins la presó reial de Ciutat: una cota vermella, una samarra blava, dues camises de dona, un sac d'home blau forrat de canamàs vermell, tres vells, dues coes, dues albanegues, un parell de calces blaves i 8 lliures de lli no filat; les quals coses, quan dit Jaume Palmer fou pres, el seu pare Jaume les se'n portà. Va a Calvià per recobrar dites coses la donà Coloma, muller que fou de Bernat Garbí, àvia de dita Coloma.

(LC 66, f. 146)

16 març.- Se notifica als batles d'Andratx i Calvià les queixes presentades per Pau de Sant Martí, el qual diu que els habitants de dites parròquies li fan grans tales a la seva alqueria, tant amb el bestiar a les pastures com talant arbres.

(LC 66, f. 160 v.)

7 juliol.- Els jurats i prohoms d'Andratx han demanat llicència al bisbat per construir una torre ("*quandam turrim*") vora l'esglèsia de Sant Elm, perquè "*ipsa capella et eius sacraria*" ha estat profanada pels moros.

(Arxiu Diocesà: Colacions 1394-95, f. 78)

1395

18 octubre.- El governador escriu als batles de Calvià i Andratx dient que "*com la molt alta Senyora Reyna tremetra en vostres batllius Manant de Lartiga porter e ander (4) de la dita senyora Reyna per veure e regonexer si los camins per los quals la dita senyora Deus volent entén passar e anar són aptes e suficients o no e aquells fer adobar...*", faran adobar els camins que digui dit porter "*per tal forma que la dita senyora sens perill alcun puxa per aquells passar*".

(LC 68, f. 161)

11 novembre.- Es reparteix una talla general per pagar els càrrecs de la Universitat de Mallorques.

Calvià contribuirà amb 70 lliures.

Andratx, amb 190 lliures.

Puigpunyent, amb 100 lliures.

Esporles, amb 190 lliures...

(LC 67, f. 122)

1396

16 maig.- Se notifica als batles d'Andratx i de Calvià que Salvador Gournó, sard, reclama a alguns habitants dins aquests batllius diverses quantitats de moneda que li deven per salari.

(LC 69, f. 103)

10 juny.- Ermelina, viuda de Jaume Torra, i el seu fill Jaume Torres, d'Andratx, venen a Pau de Sant Martí, ciutadà, la seva alqueria dita *la Cova*, parròquia de Calvià. Confronta amb alqueria de Bartomeu Cabot, alqueria d'En Baltasar, alqueria dita *lo Trui*. Per 32 lliures, salvats els drets, etc. Fet davant Bonamat Marcer, escrivà de la Cort d'Andratx.

(P-5, f. 90) (5)

26 agost.- Per pagar 200 lliures s'ha subastada una possessió de Joan Espinac que comprèn 4 alqueries en el terme de Calvià: una anome-

(4) Ander: Qui porta les andes. Andes: Llitera de diverses formes, amb dues barres horitzontals per sostenir-la i dur-la dos o quatre homes.

(5) P-5: Actes del Parlatge 1394 - 1397.

nada alqueria major, que fou de Jaume Vidal; l'altra dita de N'Antoni Ponç; l'altra dita alqueria mitjana, i l'altra dita *Bojosa* (després *Son Bonamat*), les quals confronten amb alqueria de Joan Roger, alqueria de *Bendinat* (6), alqueria d'En Suau, camí que va de Ciutat a Andratx, rafal d'En Basset, un torrent, alqueria de Joan Vivot. Ho adquirí Blai Juny per 80 lliures.

(P-5, f. 97)

12 setembre.- Ha comparegut a la presència del governador Pere Trobat, escolta de la Palomera, dient "*que en la marina de la Palomera pres la mar ha trobada huna dona morta la qual no conex ne conèixer no poden*". Es faran les oportunes inquisicions per aclarir qui és i després la soterraran.

(LC 69, f. 179)

25 setembre.- Guillemó Palmer ha venut les llenyes del seu bosc a Jaume Soler, i aquest hi ha posat quatre captius per tallar llenya, dels quals captius n'hi ha dos de tartres, un xarquès (7) i l'altre rus, però el batle d'Andratx no li permet tenir els captius en el bosc.

(LC 69, f. 193)

1397

24 gener.- Ferrer Sala, sastre i ciutadà, s'ha queixat dient que els jurats de Calvià l'han taxat fort excessivament en una talla que fan per pagar les escoltes, per raó d'una sort de terra que posseeix dins el terme.

(LC 70, f. 21 v.)

17 desembre.- El governador escriu als batles d'Andratx, Calvià, Puigpunyent i Esporles, dient-los que obliguin als seus respectius jurats a pagar els salaris i missions fets pel propi governador quan l'altre dia visità les marines de dites parròquies per reconèixer, etc., i altres coses tocants a L'orde i defensa de l'illa. Sempre s'ha acostumat que les viles paguin quan són visitades pels governadors i altres oficials per coses de defensa.

(LC 70, f. 259 v.)

1398

9 febrer.- El governador notifica a Bernat Fàbregues, lloctinent del batle de Calvià, que Bernat Ventura, nadiu del comtat d'Empúries, reclama 6 lliures que li prestà alguns dies abans de la festa de Nadal.

(LC 73, f. 22)

16 abril.- Repartiment d'un tall general per contribuir a les despeses del Sant Estol:

Calvià: 35 lliures.

Andratx: 95 lliures. Etc.

(LC 73, f. 51 v.)

1 juny.- El governador escriu a Francesc Tauler, batle de Calvià, dient que Nicolau Comalonga i Pasqual Gramola, jurats de dita parròquia, diven "*que com per rahó del beneventurat passatge lo qual presta ment migensant la ajuda de nostre Senyor se deu fer contra moros enamichs de la fe catòlica* (8) *la dita parròquia sia stada tatxada a XXV lliures en la qual tayla vós scits stat tatxat per lo consell d'aqueixa parròquia a pagar cent deu sous per so que posseyts en aqueixa parrò-*

(6) El document sembla que diu "Bendinar".

(7) Xarquès: Circassià, nadiu o propi de Circàssia, país del Caucas.

(8) Es tracta del Sant Estol o armada feta contra els moros que robaren hòsties consagrades a una ciutat de València.

quia la qual quantitat de moneda vos contradeys e recusats pagar pretenent vos no esser tengut de contribuir en los càrrechs de la dita parròquia e assò per tal com sots ciutadà". Però els jurats diven que no ha observat el privilegi dels ciutadans perque fa més de dos anys que no resideix a la Ciutat. El governador diu al batle que faci justícia de si mateix i que pagui la contribució.

(LC 73, f. 74 i 51-53)

1 3 9 9

10 juny.- El governador escriu al batle del Pariatge del sereníssim senyor Rei i reverend bisbe de Barcelona, a la parròquia de Calvià, perque resolgui amb justícia les qüestions que són entre la dona Antònia, viuda de Ramon Colom, tutora del seu fill Bartomeu Colom, i Jordi de Sant Joan, militar.

(LC 75, f. 101)

7 agost.- Del governador als batles d'Andratx i Calvià sobre el contrast que és en la Cúria de la Governació entre Guillem Tries d'Andratx i la dona Margarita, viuda de Pere Tauler. En Tries demana el salari del temps que està amb dita dona, i aquesta reclama a aquell els danys que li ha ocasionat a les seves ovelles i moltons, dels quals n'ha venut i menjat alguns. Aquesta dona vol presentar alguns testimonis. Per això els dits batles, mitjançant els escrivans de les seves Corts, prendran declaració de dits testimonis.

(LC 76, f. 141)

1 4 0 1

27 gener.- Francesc Rafal, taverner, i Pere Cortal, reconeixen deure 40 lliures al procurador del bisbe de Barcelona, per raó del delme del bestiar d'Andratx, Calvià, Puigpunyent i Marratxí.

(P-7, f. 103 v.) (9)

11 febrer.- En un acte sobre l'alqueria de Margalida viuda de Berenguer Buadella i el seu fill Jaume Ordines, del terme de Calvià, se fa referència a les epidèmies dels anys anteriors: "*epidemales mortali tates que annis preteritis universaliter fuerunt in Majorica...*"

(P-7, f. 105 v.)

7 octubre.- Del governador als batles d'Andratx i Calvià dient que l'honrat Pau de Sant Martí, cavaller, diu "*que als uns habitants dels vostros batlis amagadament han treta una alfàbia e altres coses de una casa heremitana que ha dins los termes de la sua alqueria*". Faran crida que el qui hagi robat dites coses ho restituesqui abans de 10 dies; "*en altra manera passat lo dit terma seria'ls pres per ladronisi, e seria procehit contra aquells segons que serà de rahó e de justícia*".

(LC 79, f. 87 v.)

11 octubre.- A instància de l'honrat Pau de Sant Martí, el governador mana als batles d'Andratx i Calvià que facin crida que ninguna persona tengui o aculli, tant en els pobles com alqueries, tavernes o qualsevol casa, els captius de la seva possessió, ni els donin de menjar, etc. El dit senyor tem que li fugin amb les barques dels moros que adesiara arriben per aquestes costes, com a llocs marítims que són, etc.

(LC 79, f. 90 v.)

1402

20 maig.- Els jurats de Marratxí i de Calvià diuen que alguns ciutadans que tenen possessions en el terme de Marratxí deven algunes quantitats de moneda "per so en què són stats tatxats per salaris de les scoltes qui's tenen a Calvià", i no paguen.

Els obligaran a pagar "tots difugis, malícies e allongaments atràs posats".

(LC 81, f. 110)

1405

12 gener.- Del governador als batles d'Andratx i Calvià dient que l'honrat Pau de Sant Martí, cavaller, vol que es repetesqui la crida general feta ja l'any 1396, que ningú de qualsevol llei, condició o estament sia, no entri a les seves possessions ni amb bestiar gros o menut, ni gosi "tallar llenya, arbres, palmes e altres coses fructificants", sots pena de 200 sous.

(LC 84, f. 7)

1408

28 abril.- Blai Juny, ciutadà, que té terres a Calvià, s'ha apel·lat contra Mateu Gorgs, jutge del Pariatge, que havia sentenciat que pagàs els danys fets a la possessió de Joan Basset "... per rahó de foch lo qual per les companyes del dit Blai fo mes en un rafal del dit Johan Basset per lo qual foch foren cremades les garrigues pastures e bardisses de un corral del dit rafal..."

Dit Blai fou condemnat a pagar 18 lliures 18 sous i 2 diners i a "reparar e tornar les bardisses".

Però dit Basset ha hagut de pagar els salaris dels advocats, escrivans, saig, etc.

(LC 87, f. 286 i f. 298)

1410

2 setembre.- "Fou proposat en lo dit General Consell per un dels dits honorables Jurats que com lo jorn de Madona Sancta Maria d'agost prop passat una nau de castellans se fos tirada vers les mars de la Porrassa per pendra una nau o barxa d'En Laners d'aquesta Ciutat, la qual sic speràvem e venia del loch de s'Alcúdia de moros, carregada de tot bé..." Els jurats i defenedors de la Mercaderia han fet armar una nau per atacar dita nau castellana.

(AHM, AGC 2, f. 45 v-46)

1411

18 febrer.- Els captius i majorals que estan a les possessions de l'honrat Pau de Sant Martí, cavaller, en el terme de Calvià i Andratx, exigeixen davant els batles d'aquests llocs les tales que fan els particulars amb el seu bestiar. Però els batles no sols no exigeixen aquestes multes i tales i danys, sinó que permeten que dits captius i majorals "... esser deshonrats vituperats e manassats davant vosaltres per aquells contra los quals los dits bens e tales són demanats..."

(LC 91, f. 219)

Ramon Rosselló Vaquer

(TREBALL PATROCINAT PER L'AJUNTAMENT DE CALVIÀ)

" V O R A M A R " : Bolletí informatiu del Club Artístic -
Deportiu (CADE) de Peguera (Mallorca)

Nº 43. Maig 1977.

Director: Pere Orpí Ferrer.

Depòsit Legal: P. M. 450 - 1974.

Edició realitzada a l'Associació de Veïns de Peguera.

I N D E X :

	Pàg.
Primera pàgina	1
Asociación de Vecinos	2
Cançoners: Primavera. Flors	5
"De amore meo barbaris"	6
Conferencia de información sobre las elecciones .	6
Evolució gràfica del turisme a les Balears	7
Una semana en Peguera	9
Música, per favor!	11
Un nou llibre d'En Gabriel Tomàs	11
Narracions per a dir: res	12
Camino vecinal	13
Calvià i la comarca de Ponent (Cronicó Medieval) .	14
Indexs	19

COL.LABOREN EN AQUEST NOMBRE:

Jaume Bover	Lleonard Muntaner
Jaume Colomar	Josep Noguerol
Francesc Jiménez	Pere Orpí
Sebastià Jordana P.	Ramon Rosselló

PROTECTORS DE "VORA MAR":

HOTEL VILLAMIL	JOAN SALOM SIMO
MINI-GOLF PEGUERA	JOAN ESTEVA MIR
FAMILIA JORDANA	ANTONI JUAN PUJOL
HOTEL CALA FORNELLS	HOTEL BELLA COLINA
HOSTAL FLOR LOS ALMENDROS	BARTOMEU GAYA
PANADERIA COLOMAR	APARTAMENTS ARIANY
CAIXA D'ESTALVIS	ESTANC Nº 1
HOTEL DON MIGUEL - ROYAL	BANC DE CREDIT BALEAR
CAFETERIA FRANCISCO	HOTEL VILLA REAL (Camp de Mar)
HOSTAL PORCEL	PERLAS MAJORICA (Peguera)
HOTEL MAR I PINS	NICOLAU MORELL COTONER
SUPERMERCADO OASIS	HOTEL PLATERO
ULTRAMARINOS LOBA	MELCION BOSCH HOMAR
SEBASTIA TORRENS ESTEVE	

Domicili Social del CADE: Carretera d'Andratx s/n PEGUERA (Mallorca)

NOTA: Els articles apareguts en aquest nombre, expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PORTADA: Original d'En Lleonard Muntaner.